

Socialdepartementet

3 april 2020
1 (2)
Dnr 2020:2

Yttrande över PM ”Språkplikt - Deltagande i grundutbildning i svenska för rätt till försörjningsstöd”

Dnr S2019/05353/FST

Sammanfattning

Då förslaget som promemorian behandlar, en s.k språkplikt, är en kodifiering av praxis avstår Skolverket att lämna synpunkter på detta. Vi anser dock att det i promemorian och i förslaget till författningstext föreligger vissa behov av förtydliganden eller definitioner.

Avsnitt 2 Författningsförslag

Skolverket anser att det tydligare borde framgå av författningstexten att det är kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi) som avses här och inte annan grundutbildning i svenska. Detta för att kombinationen att stå till arbetsmarknadens förfogande leder tankarna till att utbildningen skulle ske inom ramen för ett arbetsmarknadspolitiskt program. Arbetsförmedlingen kan bland annat upphandla utbildning motsvarande kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare. Skolverket gör bedömningen att med den nuvarande formuleringen skulle även kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå kunna avses. Det framgår tydligt i författningskommentarerna att det är sfi som avses och därmed kommunal verksamhet. Skolverket anser att det med fördel kan anges i lagtexten, något som bidrar till att undvika feltolkningar för det fall man inte läser författningskommentarerna.

Avsnitt 4.1 Behov av tillägg i språkplikt i socialtjänstlagen

Då förslaget endast är kodifiering av praxis har Skolverket inget att anmärka på förslaget som sådant. Skolverket ser det dock som positivt att det tydliggörs att utbildningen i sig gör att individen anses att stå till arbetsmarknadens förfogande. Det framgår dock inte om detta är samma sak som att den som är elev får studera och slutföra sin utbildning eller om utbildningen kan komma att avslutas i förtid till förmån för någon annan aktivitet.

3 april 2020

2 (2)

Dnr 2020:2

Skolverket vill påminna om att även om socialtjänsten anvisar en individ att söka sfi så är det den kommunala vuxenutbildningen som antar eleven till utbildningen. In- för/vid antagningen till kommunal vuxenutbildning görs en kartläggning och be- dömning av elevens språkkunskaper samt förutsättningar och behov.

I 20 kap. 9 § skollagen (2010:800) anges det att det finns möjlighet för den kommu- nala huvudmannen att besluta om att utbildning ska upphöra om eleven saknar för- utsättningar att tillgodogöra sig utbildningen eller annars inte gör tillfredsställande framsteg. Den vars utbildning i sfi har upphört eller som frivilligt avbrutit sådan ut- bildning ska på nytt beredas sådan utbildning, om det finns särskilda skäl för det. Vad som sker för det fall en elevs utbildning har upphört enligt 20 kap. 9 § skolla- gen och denne sedan blir anvisad av socialtjänsten att söka sfi redogörs dock inte närmare för i promemorian.

Avsnitt 7.1 Ekonomiska konsekvenser

Enligt Skolverkets officiella statistik deltog ca 159 000 personer i kommunal vuxen- utbildning i svenska för invandrare under 2018. Några elever läste mer än en sfi- kurs, vilket medförde att det var ca 209 000 kursdeltagare under 2018.

På Skolverkets vägnar

Joakim Feldt
Avdelningschef

Lisa Ahlström
Jurist